

Sprawozdanie

z realizacji

**Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych,**

**Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
oraz**

**Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie**

w Gminie Siechnice za 2022 rok

Święta Katarzyna, marzec 2023 r.

Wstęp

Zgodnie z zapisem art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zmianami), oraz zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 172), zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotycznych realizowane są w formie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Siechnice, uchwalanego przez Radę Miejską w Siechnicach.

Zgodnie z zapisem art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zmianami) zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są w formie Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, uchwalanego przez Radę Miejską w Siechnicach.

Podmiotami inicjującymi i realizującymi zadania z zakresu profilaktyki (problemów uzależnień i przemocy) na terenie gminy Siechnice jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interdyscyplinarny do spraw przemocy w rodzinie w Gminie Siechnice.

Szczegółowy opis zadań realizowanych w 2022 roku.

Profilaktyka uzależnień – alkoholizm i narkomania

I. Diagnoza lokalnych problemów i zasobów

W 2022 r. (od lipca do października) na terenie Gminy Siechnice przeprowadzona została **Diagnoza Problemów Uzależnień i Przemocy**. Celem przeprowadzonych badań było zidentyfikowanie problemów w obszarze uzależnień od substancji psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków i innych substancji), uzależnień behawioralnych oraz przemocy na terenie Gminy Siechnice.

Zakres działań badawczych odnosił się do następujących kwestii:

a. Zasoby w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień na poziomie lokalnym w tym m.in:

- scharakteryzowanie instytucji społecznych;
- określenie oferty wsparcia specjalistycznego.

b. Dostępność alkoholu na terenie gminy

- liczba punktów sprzedaży, napojów alkoholowych, liczba zezwoleń oraz scharakteryzowanie zjawiska dostępności z punktu widzenia dorosłych mieszkańców
- scharakteryzowania zjawiska dostępności alkoholu na terenie gminy z punktu widzenia młodzieży (sposoby zdobywania alkoholu);
- zidentyfikowania postawy osób odpowiedzialnych za sprzedaż alkoholu w zakresie przestrzegania prawa.

c. Rozmiary problemów uzależnień, w tym wzory spożywania alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnienia behawioralne wśród dzieci, młodzieży i dorosłych

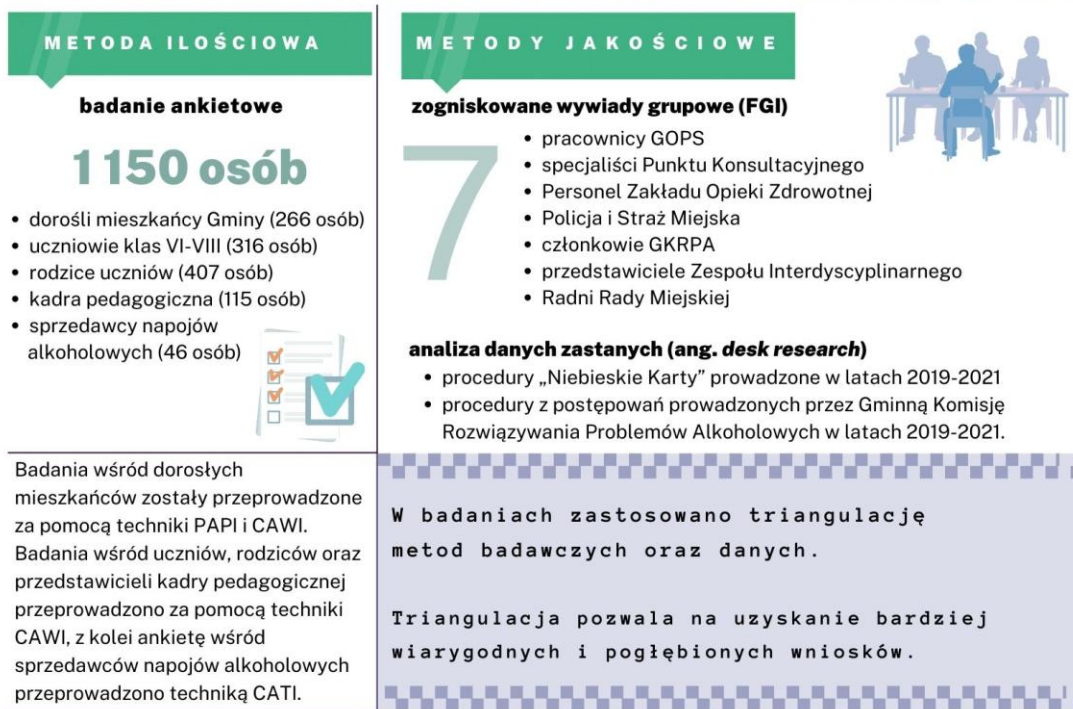
- rozpowszechnienie picia alkoholu, zażywania środków psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży (m.in. konsekwencje zdrowotne i społeczne);
- rozpowszechnienie i wzory konsumpcji alkoholu, zażywania środków psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych wśród dorosłych (m.in konsekwencje zdrowotne i społeczne);
- wpływ pandemii na rozmiary problemów uzależnień na terenie gminy.

d. Postawy wobec problemów alkoholowych i polityki wobec alkoholu

- scharakteryzowanie wiedzy mieszkańców na temat problemów uzależnień;
- oczekiwania mieszkańców w zakresie polityki wobec alkoholu;
- scharakteryzowanie postaw mieszkańców wobec zjawiska uzależnień;
- scharakteryzowanie poziomu wiedzy mieszkańców na temat dostępności miejsc i form pomocy z zakresu problemów uzależnień.

Badania na terenie gminy zostały przeprowadzone metodą ilościową, jakościową oraz triangulacją metod badawczych. Metody te oraz dobór próby badawczej ukazuje poniższy schemat.

Diagnoza problemów uzależnień i przemocy na terenie Gminy Siechnice

Źródło: opracowanie własne

Raport z przeprowadzonej Diagnozy Problemów Uzależnień i Przemocy w Gminie Siechnice, dostępny jest na stronie <https://gops-siechnice.org.pl>.

II. Zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów

1. Stanowienie przez Radę Miejską, w formie uchwał, przepisów gminnych w zakresie liczby zezwoleń sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona na podstawie zezwolenia wydanego przez Burmistrza Siechnic.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Rada Miejska w Siechnicach uchwaliła **maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych** na terenie Gminy Siechnice (Uchwała Nr XXXVI z dnia 30 grudnia 2020 r.):

1. Maksymalną liczbę **60** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:
  - 1) **25** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - 2) **20** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - 3) **15** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu.
2. maksymalną liczbę **210** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:
  - 1) **80** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - 2) **70** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - 3) **60** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu.

Tabela nr 1. Statystyka wydanych zezwoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych w Gminie Siechnice w 2022 r.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	2022
Liczba <u>jednorazowych zezwoleń</u> na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2022 r.	22
Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych <u>w miejscu sprzedaży</u>	16
Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w <u>poza miejscem sprzedaży</u>	28
Liczba <u>cofniętych</u> zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	0
Liczba <u>wygasłych</u> zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	10

Źródło: Zestawienie na podstawie sprawozdań GOPS

2. Punkty sprzedaży na terenie Gminy Siechnice w 2022 r.

- 1) w miejscu sprzedaży – 15
- 2) poza miejscem sprzedaży - 49
- 3) nowe (uruchomiona sprzedaż w 2022 r) - 7
- 4) zamknięte (zawieszona/zakończona działalność) - 5

3. Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o udzielenie zezwolenia z uwzględnieniem warunków zawartych w uchwale Rady Miejskiej.

W ramach posiadanych uprawnień Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniuje wnioski o udzielenie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2022 roku wpłynęło **19 wniosków** o zaopiniowanie lokalizacji punktów sprzedaży. Komisja zaopiniowała 18 wniosków pozytywnie, 1 negatywnie.

4. Szkolenia sprzedawców w zakresie obowiązujących przepisów i zasad sprzedaży napojów alkoholowych.

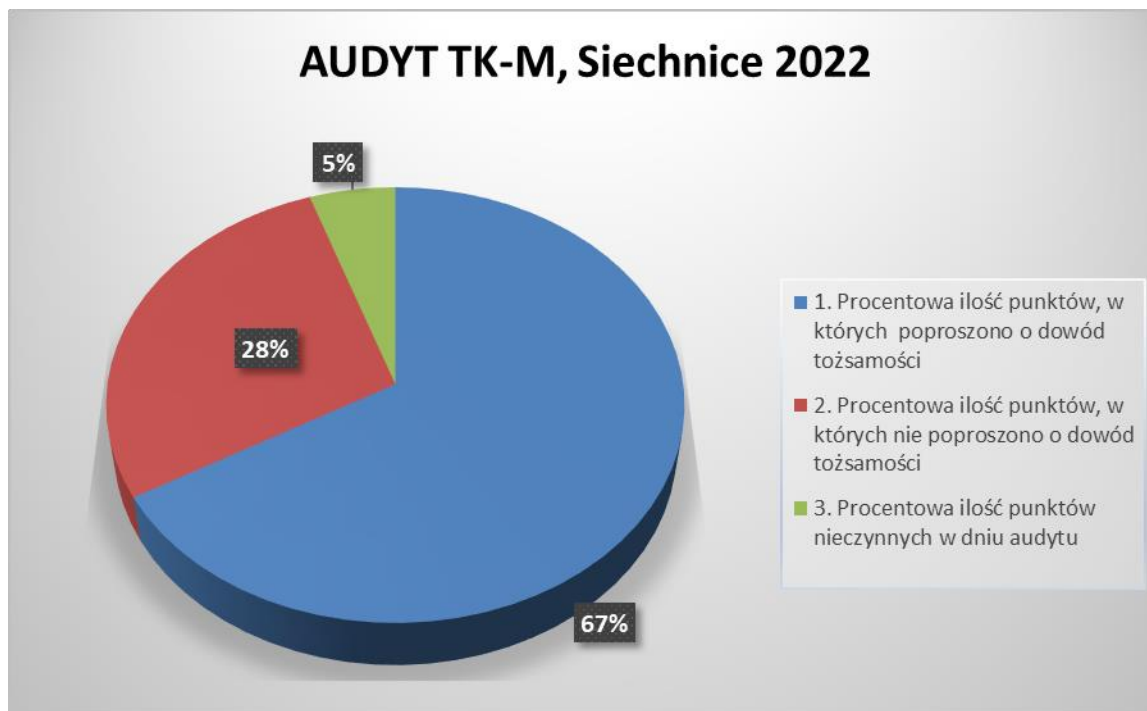
Poza wyznaczonymi terminami posiedzeń GKRPA współorganizowała „**Zakup kontrolowany – lokalny monitoring sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym**”, który został przeprowadzony we wrześniu 2022 r. przez wyłonioną w drodze zamówienia publicznego, firmę „Centrum Działań Profilaktycznych”. Do badania zgłoszono 57 punktów sprzedaży (sklepy i gastronomia), z czego zrealizowano badanie w **54** punktach sprzedaży.

„Zakup kontrolowany” służy analizie postawy sprzedawców i społeczności lokalnej (reakcja innych klientów sklepu na zakup alkoholu przez dziecko/młodzież) do spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie oraz wprowadza działania naprawcze w trakcie szkoleń dla sprzedawców. W 2022 r. po raz pierwszy przeprowadzone zostało również badanie dotyczące postawy sprzedawców w odniesieniu do osób nietrzeźwych.

„**Zakup kontrolowany**” w Gminie Siechnice w 2022 r. składał się z trzech etapów:

I etap polegał na odwiedzeniu każdego punktu sprzedaży alkoholu w gminie przez osobę wyglądającą na niepełnoletnią, w celu dokonania zakupu wybranego rodzaju alkoholu. Kupującym, „tajemniczym klientem” był pełnoletni młody mężczyzna, który 18 lat ukończył niespełna 3 miesiące wcześniej. Przedmiotem zakupu było piwo, z uwagi na fakt, iż w opinii społecznej jest to środek stosunkowo niegroźny, często postrzegany jako napój. Kupujący prosił o podanie alkoholu i obserwował reakcję sprzedawcy. W odpowiedzi na prośbę o potwierdzenie pełnoletniości na podstawie dokumentu tożsamości, przekonywał o pełnoletniości bądź starał się w inny sposób nakłonić przedsiębiorcę do sprzedaży bez jego okazania. Po przeprowadzeniu badania wyniki przedstawiają się następująco:

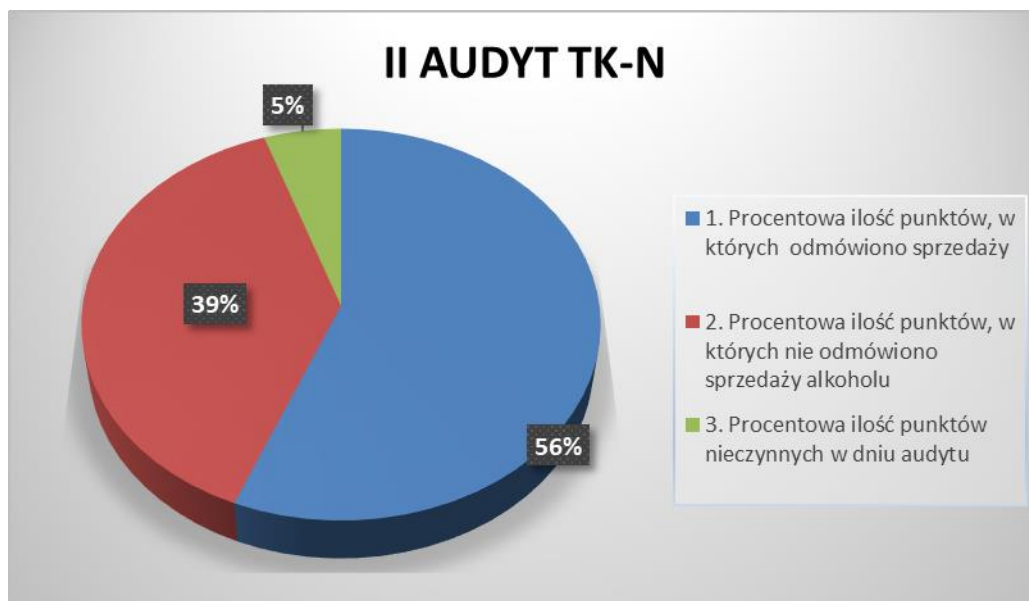
Wykres nr 1 . Wyniki audytu w 2022 r. „Małoletni”

Źródło: Opracowanie wyników przez Centrum Działań Profilaktycznych

II etap polegał na odwiedzeniu każdego punktu sprzedaży przez osobę, której zachowanie wskazywało, iż jest nietrzeźwa (bełkotliwa mowa, chwiejny krok, zapach alkoholu). Kupującym „tajemniczym klientem – nietrzeźwym” był mężczyzna, aktor wynajęty przez firmę realizującą zadanie. Kupujący prosił o podanie alkoholu i obserwował reakcję sprzedawcy na jego zachowanie. Po przeprowadzeniu badania wyniki przedstawiają się następująco:

Wykres nr 2 . Wyniki audytu w 2022 r. „Nietrzeźwy”

Źródło: Opracowanie wyników przez Centrum Działań Profilaktycznych

III etap szkolenie stacjonarne dla sprzedawców zorganizowane w UM w Siechnicach w dniu 4 października 2022 r. Podczas szkolenia zaprezentowano wyniki przeprowadzonych badań terenowych oraz inne zagadnienia dotyczące odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu, zilustrowane stosownymi przykładami.

5. Prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

- 1) W harmonogramie kontroli na 2022 r. GKRPA zaplanowała **12** kontroli punktów sprzedaży. Przedmiotem kontroli było przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Siechnice, określonych w przepisach powszechnie obowiązujących, a w szczególności w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz prawa miejscowego. Kontrolę przeprowadzono w **10** punktach sprzedaży (1 punkt nieczynny, w 1 brak właściciela i upoważnionej osoby). Komisja nie stwierdziła nieprawidłowości w sprzedaży napojów alkoholowych w **10** kontrolowanych punktach. W dwóch punktach nie przeprowadzono kontroli z uwagi na brak wyznaczonej osoby do reprezentowania (1) i zamknięty punkt sprzedaży (1). Komisja podjęła decyzję o przeprowadzeniu w tych punktach kontroli w późniejszym terminie.
- 2) W związku z wynikami audytu Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sporządziła harmonogram indywidualnych rozmów ze sprzedawcami w miesiącach październik – grudzień 2021 r. Komisja zaprosiła na rozmowę **21** Przedsiębiorców, z czego zgłosiło się na spotkanie **12** przedstawicieli sklepów. Podczas spotkania Komisja:
  - a) przedstawiła materiał z raportu „Zakup kontrolowany – lokalny monitoring dostępności alkoholu osobom nieletnim”,
  - b) pouczyła w/w o odpowiedzialności związanej ze sprzedażą napojów alkoholowych wynikającej z przepisów prawa (w tym dot. sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym)
  - c) przeprowadziła rozmowę motywującą do uczestnictwa w szkoleniach skierowanych do właścicieli i pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
  - d) poinformowała o planowanych kolejnych kontrolach w punktach sprzedaży.

W ramach planu kontroli na 2023 r. Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaplanowała, iż w pierwszej kolejności zostaną skontrolowane te punkty sprzedaży, które wypadły negatywnie podczas „zakupu kontrolowanego” i przedstawiciel sklepu nie zgłosił się na rozmowę z Komisją.

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Z danych Komisariatu Policji w Siechnicach wynika, że funkcjonariusze Policji w 2022 r. podjęli następujące działania na terenie gminy:

1. zatrzymano **108** nietrzeźwych kierujących,
2. odnotowano **45** zdarzeń drogowych (wypadków/kolizji) z udziałem nietrzeźwych kierujących,
3. przewieziono do wytrzeźwienia **55** osób (do PDOZ w KMP Wrocław),
4. przeprowadzono **77** interwencji w związku z innymi zdarzeniami z udziałem osób nietrzeźwych (kradzieże, włamania, interwencje Policji, itp.),
5. przeprowadzono **12** interwencji Policji wobec nieletnich pod wpływem alkoholu,
6. zatrzymano **48** osób pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających (np. dopalaczy)
7. przeprowadzono **94** Interwencji podczas których stwierdzono podejrzenie, iż osoby pozostają pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających (w tym **11 nieletnich**)
8. **nie odnotowano** zgłoszeń dot. sprzedaży lub rozprowadzania narkotyków, dopalaczy lub innych środków odurzających.

Źródło: Na podstawie danych z Komisariatu Policji w Siechnicach za 2022 r.

III. Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa

1. **Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działań zmierzających do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione, poprzez motywację, wsparcie lub zastosowanie zobowiązania sądowego.**

1) Wnioski do GKRPA

Na posiedzeniach odbywających się 2 razy w miesiącu GKRPA rozpatrzyła **22 wnioski** o podjęcie działań zmierzających do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, skierowanych przez:

- a) Policję – 9 wniosków,
- b) Członków rodziny – 8 wniosków,
- c) Grupy Robocze (procedura NK) – 2 wnioski,
- d) GOPS – 2 wnioski,
- e) Kuratora – 1 wniosek

Przeprowadzono rozmowę z **9 osobami** (pozostali nie stawili się na zaproszenie), z czego **5 osób** przyznało, że mają problem z nadużywaniem alkoholu i wyraziły zgodę na podjęcie

leczenia. W przypadku **3 osób** postępowanie zostało zawieszono z uwagi na wyjazd poza teren Gminy Siechnice.

2) Wnioski do Wrocławskiego Ośrodka Terapii Uzależnień

Komisja skierowała **17 wniosków** do Wrocławskiego Ośrodka Terapii Uzależnień o przeprowadzenie badań stopnia uzależnienia (badanie biegłego psychiatry i psychologa).

Wyniki badań biegłych:

- a) 3 osoby – brak uzależnienia od alkoholu (Komisja umorzyła postępowanie),
- b) 6 osób uzależnionych,
- c) 8 osób nie zgłosiło się na badanie.

3) Wnioski do Sądu Rejonowego w Oławie o zobowiązanie do leczenia odwykowego

Komisja skierowała **10 wniosków** do Sądu Rejonowego w Oławie o zobowiązanie do leczenia odwykowego (7 – spraw z 2021 r., 3 - sprawy z 2022 r.)

2. Poradnictwo i pomoc specjalistyczna

Członkowie Komisji prowadzą również **poradnictwo** bezpośrednie oraz telefoniczne osobom samodzielnie zgłaszającym się z problemem uzależnienia (zarówno od substancji jak i behawioralnych), po odbyciu leczenia uzależnienia, a także członkom rodzin osób uzależnionych. Osoby te kierowane są na konsultacje do specjalistów ds. uzależnień (psychologa i terapeuty). Udzielana jest również pomoc w zorganizowaniu miejsca i wyjazdu na leczenie stacjonarne.

W 2022 r. ze wsparcia zaproponowanego przez członków Komisji skorzystało :

- **28 osób** – konsultacje u **terapeuty ds. uzależnień** oraz udział w **grupach wsparcia** dla osób uzależnionych,
- **6 osób** (36 konsultacji) u **psychologa ds. uzależnień**
- **2 osoby** zostały skierowane na **leczenie stacjonarne** (1 do ZLO w Czarnym Borze, 1 do OLU w Grzebielinie)

III. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych

1. Punkt Konsultacyjny

Od 2007 r. w Gminie Siechnice, przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej istnieje Punkt Konsultacyjny. Zadaniem Punktu jest udzielanie pomocy i wsparcia w ramach prowadzonej przez gminę profilaktyki uniwersalnej. Do Punktu zgłaszają się samodzielnie lub kierowane są osoby wobec których istnieje podejrzenie, że są uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin (osoby współuzależnione), osoby u których występuje podejrzenie przyjmowania środków psychoaktywnych oraz osoby doświadczające przemocy w rodzinie. Po pomoc zgłaszają się osoby w poczuciu: bezradności i bezsilności w radzeniu sobie z nałogiem, silnego uzależnienia, braku motywacji, niskiej samooceny. Pracownicy Punktu prowadzą też interwencję kryzysową wobec osób dotkniętych trudną sytuacją życiową (nagła śmierć, klęski żywiołowe). Pomoc udzielana jest na konsultacjach bezpośrednich (jedno lub kilka spotkań) lub w przypadku choroby klienta bądź

innych okoliczności utrudniających dotarcie do specjalisty, w formie zdalnej.

W niektórych przypadkach osoby kierowane są do placówek specjalistycznych (np. ZLU w Czarnym Borze, w Legnicy czy Ośrodek MONAR w Milejowicach). Z oferty Punktu Konsultacyjnego korzystają: podopieczni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, których pracownicy socjalni zauważali problemy, osoby wzywane na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz członkowie rodzin, dzieci oraz rodziny zgłaszane przez pedagogów szkolnych, osoby poszukujące pomocy w rozwiązywaniu problemów wobec osób najbliższych, u których występowało jedno z uzależnień oraz osoby z innymi problemami życiowymi a także wymagające konsultacji i porady prawnej.

W 2022 r. w Punkcie Konsultacyjnym zatrudnieni byli **specjaliści**:

- 1) psychoterapeuci ds. uzależnień,
- 2) terapeuta rodzin z problemami wychowawczymi,
- 3) psycholog – terapeuta traumy,
- 4) prawnik.

Specjaliści realizowali zadania w następujących dniach:

1) **psychoterapeuta ds. uzależnień:**

czwartki – 4 godziny (15:00: 19.00)

2) **psychoterapeuta rodzin z problemami wychowawczymi:**

piątki – 5 godzin (14:00 – 19:00)

3) **psychoterapeuta rodzin – interwencja kryzysowa w środowisku**

4 godziny w tygodniu

4) **psycholog – terapeuta traumy:**

wtorki – 5 godzin (10:00 – 15:00) – 1 raz w miesiącu

5) **prawnik:**

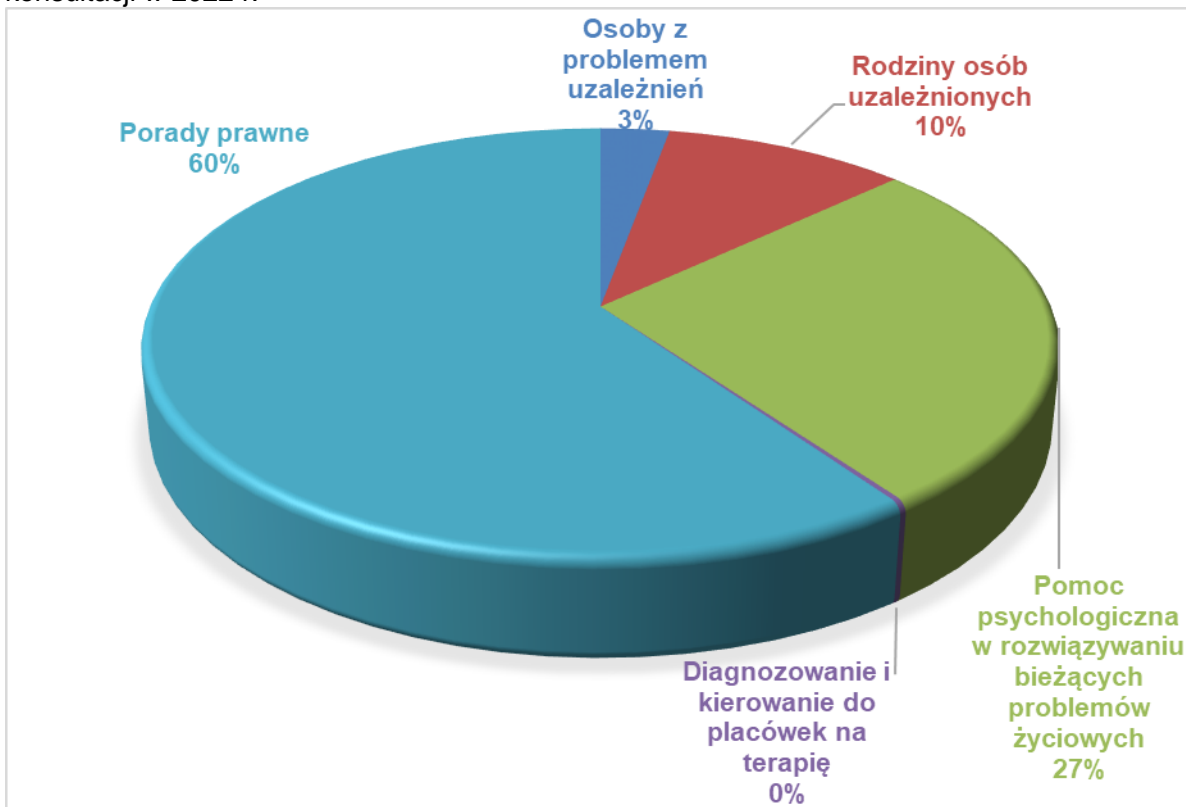
środy – 4 godziny (12:00 – 16:00)

Tabela nr 2 . Statystyka udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym w 2022 r.

Zakres udzielonych porad:	Liczba porad
Osobom z problemem uzależnień (od substancji i behawioralnych)	13
Członkom rodzin osób uzależnionych	46
Pomoc psychologiczna w rozwiązywaniu bieżących problemów życiowych	122
Diagnozowanie i kierowanie do placówek na terapię	1
Porady prawne (<i>prawo rodzinne, cywilne, spadkowe, karne, administracyjne, pracy</i>)	270
Razem	452

Źródło: Zestawienie na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres nr 1. Wykres ilości udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym według zakresu konsultacji w 2022 r.

Źródło: Zestawienie na podstawie sprawozdań GOPS

2. Grupy wsparcia

Z uwagi na duże zainteresowanie rodziców tematem inicjacji alkoholowej wśród młodzieży, kontynuowane były spotkania **grupy wsparcia dla rodziców** prowadzone przez doświadczonego terapeutę do spraw uzależnień. Podczas tych spotkań rodzice mogą nauczyć się rozpoznawać problem uzależnienia, jak również wymieniać doświadczenia w celu zapobiegania zachowaniom ryzykownym wśród dzieci. Spotkania odbywały się we wtorki w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętej Katarzynie przez 2 godziny. Ogólnie w spotkaniach dla rodziców w 2022 r. udział wzięło **20** osób.

Prowadzona była również **grupa wsparcia** dla osób uzależnionych od alkoholu. Spotkania odbywają się we wtorki przez 2 godziny. Ogólnie w 2022 r. w spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyło **28** osób.

3. Terapia

W 2022 r. w ramach profilaktyki uzależnień i przemocy domowej prowadzone były indywidualne terapie dla mieszkańców gminy:

- 1) terapia rodzin – w ramach potrzeb rodziny kierowane są do współpracującego z GOPS terapeuty rodzin. Sesje terapeutyczne odbywają w gabinecie terapeuty we Wrocławiu. Rodziny umawiają się indywidualnie w uzgodnionych terminach na ok. 10 spotkań terapeutycznych
- 2) terapia Biofeedback – poniedziałki 12:00 – 20:00 – zajęcia odbywały się od stycznia

do kwietnia 2022 r.

Tabela nr 3. Statystyka prowadzonych terapii w Punkcie Konsultacyjnym w 2020 r.

Terapia:	Liczba osób	Liczba sesji
Terapia rodzin	8	20
Terapia Biofeedback	10	53
RAZEM	18	73

Źródło: Zestawienie na podstawie sprawozdań GOPS

4. Pomoc społeczna

W 2022 roku **2 rodziny** objętych było pomocą Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej z powodu uzależnienia lub nadyżywania **alkoholu** przez co najmniej jednego z członków rodziny. Natomiast nie było rodzin objętych pomocą z uwagi na występujący problem **narkomanii**.

5. Mediacje rodzinne

Mediator rodzinny przeprowadził w 2022 r. **2 godziny** mediacji dla rodzin w kryzysie. Rodziny zgłosiły się na mediacje w związku z konfliktami występującymi pomiędzy członkami rodziny, wynikającymi niejednokrotnie z problemów uzależnień i przemocy.

IV. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. Zajęcia pozalekcyjne w Kotowicach

W 2022 r uruchomione zostały zajęcia pozalekcyjne dla dzieci w Kotowicach. Prowadzone były w formie zajęć stacjonarnych w pomieszczeniach nowej świetlicy i hali sportowej w Kotowicach oraz w formie zajęć wyjazdowych.

Celem realizacji zajęć było:

- zagospodarowanie wolnego, popołudniowego czasu,
- rozbudzenie zainteresowań manualno- artystycznych ,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i przemocy poprzez integrację dzieci z różnych środowisk społecznych,
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym (np. sięganie po używki, spędzanie zbyt długiego czasu przed komputerem) poprzez ukazanie aktywnych form wypoczynku i spędzania wolnego czasu.

Uczestnikami zajęć były dzieci wieku od 6 do 13 lat z terenu gminy Siechnice, podzielone na dwie grupy (młodszą i starszą). Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu. Opiekę nad dziećmi sprawowali nauczyciele szkoły podstawowej KSP w Kotowicach (3 osoby). Podczas zajęć stacjonarnych dzieci rozwijały umiejętności manualne, a także uczestniczyły w zajęciach

sportowych. Podczas wyjazdów dzieci uczestniczyły w wydarzeniach kulturalnych, jak np. spektakl pt.: „Prometeusz” we wrocławskim Teatrze Capitol. Brały również udział w wyjeździe do schroniska w Oławie, gdzie wyprowadziły na spacer psy i przekazały, wcześniej zbierane w szkole dary dla zwierzaków. W zajęciach uczestniczyło – **25 dzieci**.

2. Akademia Rozwoju Rodziny

W ramach działań profilaktycznych skierowanych do rodzin Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował kolejną edycję warsztatów umiejętności rodzicielskich. Odbiorcami projektu byli rodzice korzystający ze wsparcia GOPS, którzy na co dzień borykają się z wieloma trudnościami tj. uzależnienia (alkohol i narkotyki), przemoc w rodzinie, bezrobocie, niepełnosprawność, wielodzietność, ubóstwo czy też niezaradność życiowa.

Celem programu było zwiększenie umiejętności rodzicielskich w zakresie ochrony swoich dzieci przed szkodami wynikającymi z używania środków psychoaktywnych poprzez nawiązanie i pogłębienie z nimi więzi. W ramach projektu zorganizowane zostały następujące działania:

- 1) dwukrotne wyjazdowe warsztaty kompetencji rodzicielskich „Akademia Rozwoju Rodziny” I i II stopnia – 24 uczestników ,
- 2) osiem spotkań edukacyjnych dla rodziców z trudnościami wychowawczymi pod nazwą „Edu-Gadki”- 60 uczestników ,
- 3) cztery warsztaty świąteczne (2 warsztaty Wielkanocne) – 50 uczestników.

3. Podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w działania profilaktyczne

W ramach podnoszenia kwalifikacji osób działających w obszarze profilaktyki uzależnień i przemocy zorganizowane zostały następujące działania:

- 1) „Interwencja kryzysowa wobec dzieci i młodzieży”, w którym uczestniczyli nauczyciele ze szkół z terenu Gminy Siechnice oraz pracownicy GOPS. Łącznie uczestniczyło 75 osób,
- 2) „Komunikacja i praca w zespole” - skierowana do pracowników GOPS – łącznie uczestniczyło 15 osób,
- 3) Superwizja - 3 osoby.

V. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w szczególności dla dzieci i młodzieży

1. Programy rekomendowane w szkołach:

- „Debata” – uczestniczyło 606 uczniów,
- „Archipelag Skarbów” – 300 uczniów,
- „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” – 18 nauczycieli,
- „Spójrz Inaczej” – 28 nauczycieli

2. Programy realizowane przez GOPS:

1) **Projekt „Strefa Seniorów i Osób z Niepełnosprawnościami”** – kontynuacja projektu skierowanego do osób w wieku senioralnym 60+ oraz osób z niepełnosprawnościami. Celem projektu jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu tych osób. Podniesienie świadomości o zagrożeniach je dotyczących oraz możliwości i dostępności skorzystania z pomocy i wsparcia. W ramach realizacji projektu w 2022 r. zrealizowane zostały następujące działania:

- a) Spotkania informacyjno-edukacyjne z seniorami w sołectwach na terenie gminy Siechnice. Projekt realizowany był przy współpracy służb działających na rzecz tej grupy społecznej (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Straż Miejska Ochrona Zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny). Spotkania odbyły się w czerwcu i we wrześniu 2022r. w Kotowicach i Radwanicach. Tematem spotkania ze strony poszczególnych służb były:
- ✓ uwrażliwienie seniorów na sytuacje, w których mogą stać się ofiarą przestępstwa (na przykładzie krótkich filmików),
  - ✓ uzyskanie informacji o formach wsparcia i pomocy dla seniorów z tyt. GOPS (gdzie i jakie świadczenia mogą uzyskać),
  - ✓ profilaktyka prozdrowotna, jak dbać o zdrowie (szczepienia, rehabilitacja, lekarze specjaliści), ZOZ Siechnice i Święta Katarzyna,
  - ✓ profilaktyka uzależnień i przemocy (gdzie można uzyskać pomoc w przypadku doświadczania problemu alkoholowego oraz doświadczania przemocy),
  - ✓ specyfika działalności Straży Miejskiej (ochrona spokoju i porządku publicznego, programy prewencyjne, działania na rzecz osób starszych).
- b) Bezpłatny kurs komputerowy od podstaw dla 10 chętnych seniorów 60+ (mężczyzn i kobiet). Kurs realizowany był na przestrzeni trzech miesięcy, tj. wrzesień, październik i listopad 2022r. w godz. popołudniowych w ośmiu dwugodzinnych spotkaniach w GOPS. W trakcie szkolenia Seniorzy mieli możliwość w teorii i praktyce, nauczyć się korzystania z podstawowych funkcji Internetu, przy pomocy szkoleniowca i przy użyciu pomocy wizualnych oraz udostępnionych notebooków. Seniorzy otrzymali również pomoce dydaktyczne w postaci torby, pendrivera, notatnika i długopisu. Program kontynuowany

będzie w kolejnych latach, wzbogacany o nowe działania dostosowane do potrzeb odbiorców.

2) Półkolonie „Siechnickie Lato 2022”

W lipcu 2022 r. zorganizowane zostały półkolonie dla dzieci w wieku 7 – 10 lat w formie stacjonarnej i wyjazdowej. Celem realizacji projektu półkolonii było:

- zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom podczas wakacji;
- rozbudzenie zainteresowań i pasji do podróżowania i zwiedzania,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i przemocy poprzez integrację dzieci z różnych środowisk społecznych (w tym również dzieci z Ukrainy)
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym (np. sięganie po używki, spędzanie zbyt długiego czasu przed komputerem) poprzez ukazanie aktywnych form wypoczynku i spędzania wolnego.

Zajęcia prowadzone były w dwóch 1 - tygodniowych turnusach. Dzieci zapewnione miały:

- opiekę wykwalifikowanej kadry nauczycieli z SP 2 w Siechnicach oraz nauczycielkę z Ukrainy,
- wyżywienie (II śniadanie, obiad, napoje),
- zajęcia stacjonarne (gry, zabawy, zajęcia tematyczne, zajęcia sportowe),
- zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy prowadzone przez psychologów (w tym psychologa z Ukrainy),
- zorganizowane wyjazdy do Wrocławia:
  - ✓ Wrocławska Straż Miejska,
  - ✓ Hydropolis,
  - ✓ Kino w GH Wroclavia,
  - ✓ Spacer śladami wrocławskich krasnali trasą od Hali Targowej do PKP.

W półkoloniach uczestniczyło **90 dzieci (I turnus – 3 grupy x 15 dzieci)**.

3) Zakup materiałów edukacyjnych

W ramach zaplanowanej na 2023 r. Kampanii Edukacyjnej „**W ciąży bez alkoholu – stop FAS**”, która będzie realizowana we współpracy z lekarzami ZOZ w Św. Katarzynie oraz ze szkołami, zakupione zostały materiały informacyjno – edukacyjne w formie plakatów i ulotek oraz gadżety - koszulki i kubki, które będą dystrybuowane podczas kampanii. Założeniem kampanii jest uświadamianie wszystkim ludziom (w tym również nastolatkom) nieodwracalnych skutków, jakie niesie za sobą spożywanie alkoholu przez kobietę w ciąży – nawet „symboliczną kroplę” – która ma wpływ na zdrowie dziecka i może być przyczyną FAS – czyli alkoholowego zespołu płodowego, który jest skutkiem działania alkoholu na płód w okresie prenatalnym.

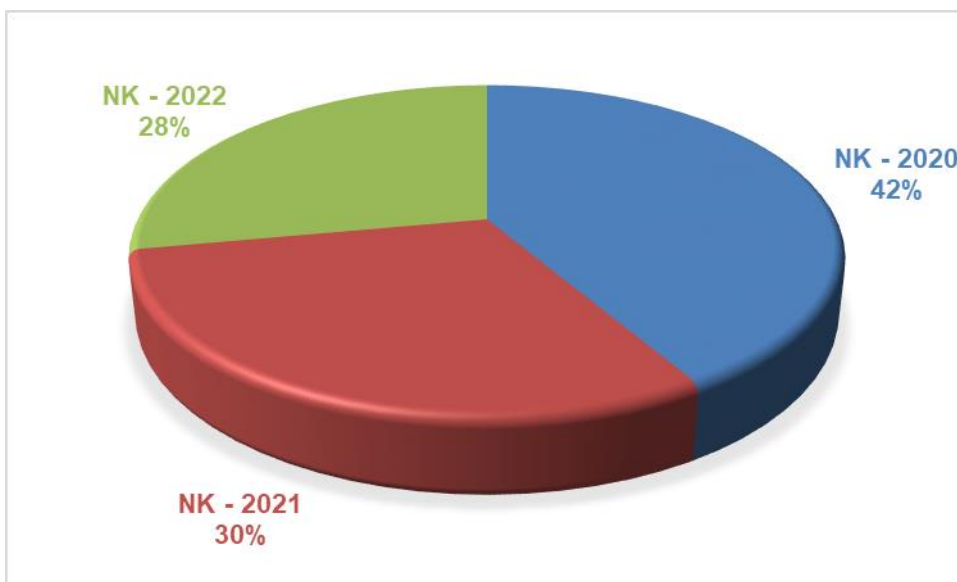

Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie

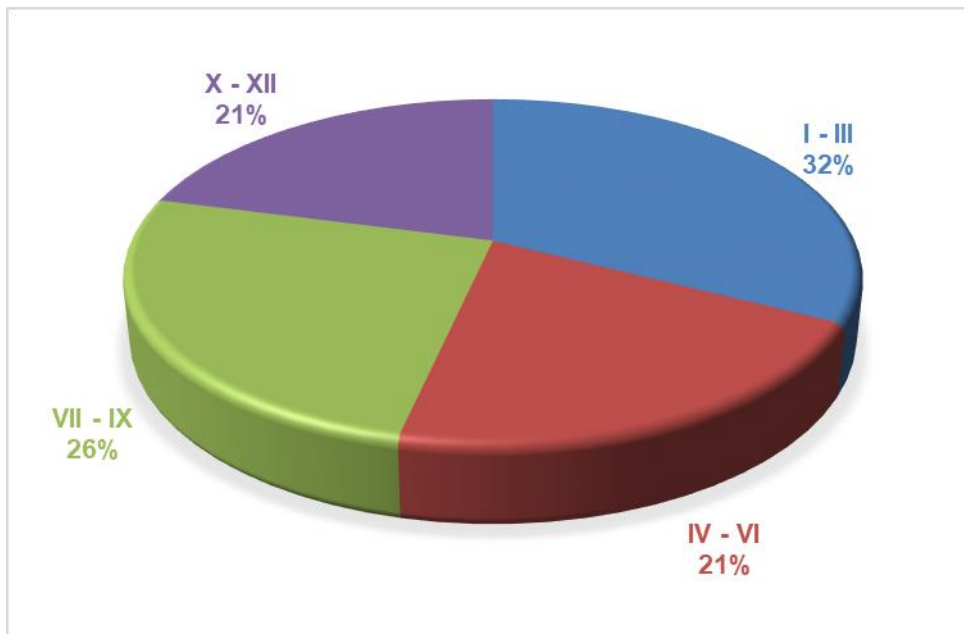
I. Poprawa stanu bezpieczeństwa życia codziennego mieszkańców Gminy Siechnice poprzez inicjowanie i podejmowanie działań profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W roku 2011, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, został powołany Zespół Interdyscyplinarny skupiający przedstawicieli instytucji, organizacji i jednostek organizacyjnych działających na terenie gminy Siechnice. Do Zespołu wpływają „Niebieskie Karty” założone przez uprawnione instytucje dla rodzin w których zaistniało podejrzenie stosowania przemocy domowej.

Wykres nr 1. Liczba Niebieskich Kart prowadzonych w latach 2020 - 2022

Źródło: Zestawienie na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres nr 2 . Liczba Niebieskich Kart prowadzonych w 2022 r. (kwartalnie)

Źródło: Zestawienie na podstawie sprawozdań GOPS

W roku 2022 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły **43 Niebieskie Karty**. W 6 rodzinach odnotowano dwu-, a nawet trzykrotne zdarzenia z użyciem przemocy potwierdzone wypełnieniem druku NK-A. Zespół podjął decyzję o zamknięciu **63 Niebieskich Kart** (w tym: 26 z 2022 r., 30 z 2021 r., 7 z 2020 r.) z uwagi na zrealizowanie indywidualnego planu pomocy i ustaniu przemocy w rodzinie.

II. Zapewnienie kompleksowej, specjalistycznej pomocy rodzinom dotkniętym przemocą

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego zatrudnieni specjaliści prowadzą konsultacje dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc. Psychoterapeuci i psycholodzy wspierają działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez prowadzenie konsultacji osób skierowanych przez Zespół i wydawania opinii w sprawie problemu występującego w rodzinie.

Tabela nr 1. Statystyka udzielonych porad w zakresie przemocy w 2022 r.

Zakres udzielonych porad:	Liczba osób	Liczba porad
Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	40	108
Osobom stosującym przemoc w rodzinie	9	22
RAZEM	49	130

Źródło: Zestawienie na podstawie sprawozdań GOPS

W ramach specjalistycznej pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową w 2018 r. uruchomiona została **grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy** prowadzona przez psychologa zatrudnionego w Punkcie Konsultacyjnym. Spotkania odbywały się raz w tygodniu przez 2 godziny. Uczestniczyło w niej systematycznie **7 osób**.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży

1. Projekt „Strefa STOP Przemocy”

W ramach kontynuacji projektu zrealizowano w 2022 roku następujące działania:

1) Działania informacyjne

- a) Punkt Informacyjny przy UM w Siechnicach, w którym mieszkańcy otrzymali wszystkie informacje dotyczące kampanii i poruszanego problemu oraz informacje na temat możliwości skorzystania z pomocy. Do celów informacyjnych wykorzystano plakaty, ulotki, broszury oraz wizytówki i gadżety, opracowane merytorycznie przez pracowników GOPS, zaangażowanych w realizację kampanii.
- b) Informacje i materiały przekazano do parafii, placówek oświatowych i ZOZ na terenie gminy.

2) Działania edukacyjne

- a) Realizacja autorskich programów w szkołach:
  - „Niebezpieczne kontakty w sieci”
  - „Co to jest przemoc – sprawca czy ofiara przemocy”

Działaniami objętych zostało **385 uczniów**.

- b) Konferencja dla służb „STOP Przemocy – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w Gminie Siechnice” – **27 uczestników**.

Podsumowanie realizacji działań w 2022 r.:

Podejmując działania mające na celu przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy domowej, należy przede wszystkim skupić się na analizie obecnej sytuacji i zagrożeniach występujących w społeczności lokalnej, poprzez przeprowadzaną cyklicznie **diagnozę problemów społecznych**. W 2022 r. na terenie Gminy Siechnice przeprowadzona została „Diagnoza problemów uzależnień i przemocy”, której wyniki jednoznacznie wskazują na następujące problemy:

1. Duży odsetek mieszkańców pije okazjonalnie, podczas uroczystości rodzinnych, traktując spożywanie alkoholu jako naturalny (nieszkodliwy) element życia i tym samym przenosząc wzorce zachowania na wychowywane dzieci, co generuje spożywanie alkoholu przez osoby nieletnie.
2. Problem uzależnienia dotyka wszystkie rodziny bez względu na status społeczny.
3. Przemoc w rodzinach najczęściej jest współzależna z występowaniem uzależnienia od alkoholu.
4. Istnieje problem prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających oraz związany z tym problem kolizji i innych zdarzeń drogowych.
5. Znaczny procent dorosłych mieszkańców nadużywa środków psychoaktywnych oraz leków (najczęściej nasennych). Widoczny jest wzrost przestępczości po spożyciu środków psychoaktywnych.
6. Pomocy i wsparcia dzieci oczekują od rodziców i do nich zwracają się najczęściej w przypadku doświadczania różnego rodzaju problemów.
7. Nauczyciele posiadają znikomą wiedzę na temat problemów używania alkoholu, innych substancji psychoaktywnych wśród uczniów oraz nadużywania tych substancji przez rodziców i związanych z tym konsekwencjami.
8. Widoczny jest problem cyberuzależnień zarówno wśród dzieci jak i dorosłych.
9. U dorosłych mieszkańców zauważalny jest brak wiedzy na temat uzależnień behawioralnych. Widoczny jest duży problem skupiania uwagi na pracy zawodowej.
10. Istnieje duże zapotrzebowanie na działania edukacyjne i profilaktyczne skierowane do:
  - rodziców (dot. uzależnień dzieci i dorosłych oraz rozwijania umiejętności wychowawczych),
  - dzieci w szkołach (dot. uzależnień i przemocy prowadzone przez specjalistów z zewnątrz),
  - sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.
11. Widoczne jest duże zapotrzebowanie w gminie na:
  - specjalistyczną pomoc terapeutyczną, psychologiczną i psychiatryczną,
  - wsparcie dla rodzin dotkniętych uzależnieniem i przemocą,
  - zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży.

Problemy wynikające z diagnozy zostały uwzględnione w Gminnych Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2026 w których zawarto cele i zadania do realizacji, mające na celu zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami, zmniejszanie rozmiarów tych, które występują oraz tworzenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi

Święta Katarzyna, dnia 27 marca 2023 r.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siechnicach

Joanna Bryłkowska-Hehn